

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola: OŠ Ivana Filipovića Osijek

Razred: V.

Vjeroučitelj/ica: Sanja Srnović

Nastavna cjelina: III Biblija: knjiga nad knjigama

Nastavna tema: 20. Biblija u umjetnosti

Nastavna jedinica: Biblija u umjetnosti

Ključni pojmovi: Poznata umjetnička djela nadahnutu Biblijom – slikarstvo, kiparstvo, glazba, film, književna djela

CILJ: uočiti obilje umjetničkog bogatstva nadahnutog Biblijom

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni:

- nabrojiti i prepoznati neka umjetnička djela nadahnutu Biblijom
- prepoznati biblijske motive koje često susrećemo u umjetnosti
- imenovati neke važnije autore umjetničkih djela nadahnutih Biblijom

Odgojni / afektivni:

- prepoznati i prihvatiti biblijske poruke osobito one koje nam govore o međuljudskim odnosima te odnosima čovjeka i Boga

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

– prirediti i demonstrirati „umjetnička“ djela nadahnutu Biblijom nastala u razrednim radionicama

Metodički sustav: heuristički s elementima stvaralačkog

Oblici rada: frontalni, individualni, grupni rad

Aktivnosti učenika: molitveno izražavanje, scenski prikaz, odgonetanje sadržaja, pisanje pjesme na temu, slikanje, modeliranje, prezentiranje

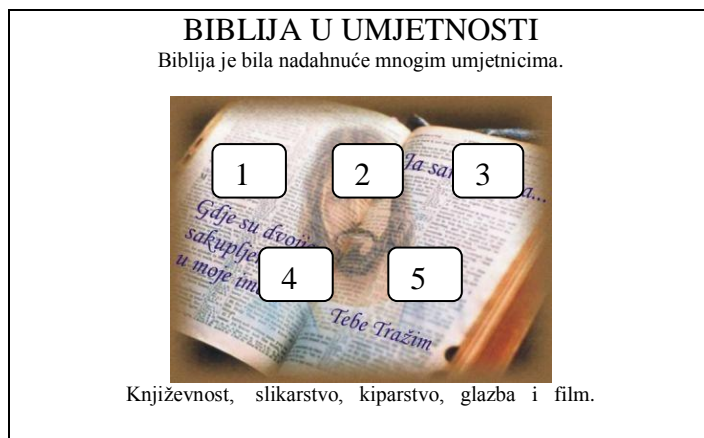
Nastavne metode: molitva i molitveno izražavanje, meditacija, demonstracije, usmeno izlaganje, pripovijedanje, opisivanje, objašnjavanje, izvještavanje, razgovor, likovno, scensko, pismeno, glazbeno

Nastavna sredstva: slike, fotografije, riječ učitelja, prezentacija, Sveto pismo, udžbenik, književna djela

Nastavna pomagala: ploča, kreda, računalo, LCD projektor, CD player

Korelacija: povijest: Pojava kršćanstva (kršćanstvo, simboli, katakombe, apostoli); hrvatski jezik; likovna kultura; glazbena kultura

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

- Nabroji i prepoznaj neka umjetnička djela nadahnuta Biblijom.
- Prepoznaj biblijske motive koje često susrećemo u umjetnosti.
- Imenuj neke važne autore umjetničkih djela nadahnutih Biblijom.
- Izaberi i koristi biblijske poruke koje nam govore o međuljudskim odnosima i odnosima čovjeka i Boga.
- Demonstriraj „umjetničko“ djelo nadahnuće Biblijom nastalo u skupini.
- Dizajniraj svoje umjetničko djelo nadahnuće Biblijom.

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Program katoličkoga vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.;
- Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.;
- Udžbenik za katolički vjeronauk peti razreda osnovne škole „Ja sam put“, KS, Zagreb, 2014.129.-133.str.;
- HNOS, Vjeronauk za 5.razred, Radna nelektorirana verzija, 1.kolovoza 2006.
- Primjena Bloomove taksonomije znanja u nastavi, Elvira Nimac, pdf.dokument sa stranice www.azoo.hr/images/razno/E._Nimac.doc (20.5.2014.)
- Sveto pismo

Izvori za pripremanje učenika:

- Udžbenik za katolički vjeronauk peti razreda osnovne škole „Ja sam put“, KS, Zagreb, 2014.129.-133.str.;

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

- molitveno meditativni početak
- najava teme
- otkrivanje i razumijevanje sadržaja - poučavanjem
- sinteza
- aktualizacija
- molitveno meditativni završetak

III. TIJEK SATA

1. MOLITVENO - MEDITATIVNI POČETAK

Neka te ne ostavljaju dobrota i vjernost,
Objesi ih sebi oko vrata, upiši ih na ploču srca svoga.
Tako ćeš steći ugled i uspjeh
Pred Božjim i ljudskim očima.

Izr 3,3-4 iz udžbenika str. 36.

Slava Ocu...

2. MOTIVACIJA

Tekst iz udžbenika stranica 29-30 „Znate li tko sam ja“ unaprijed zadati da ga četiri učenika nauče i scenski izvedu – predstave Bibliju i na taj način ponove nastavne sadržaje naučene o Bibliji.

3. NAJAVA TEME

Za Bibliju se kaže da je ona “Knjiga nad knjigama”. Biblija je bila nadahnuće mnogim umjetnicima, piscima, slikarima, kiparima, arhitektima, glazbenicima i mnogim drugima.

Današnji cilj našega sata je uočiti obilje umjetničkog bogatstva nadahnutog Biblijom.

Stavljamo na ploču i u bilježnicu naslov „ Biblija u umjetnosti“

4. OTKRIVANJE I RAZUMIJEVANJE SADRŽAJA

Prezentacija

Slajd 1, 2. Biblija je sveta knjiga svim kršćanima. Iz nje kršćani otkrivaju volju za svoj život. Tako je već dvije tisuće godina. Biblija ulazi u opću književnost i kao duhovno blago pripada cijelom čovječanstvu. Bibliju ne možemo usporediti ni s jednom knjigom u svjetskoj književnosti. Nema knjige koja je do danas toliko puta prevedena. Ona trajno nadahnjuje velike umjetnike kista, riječi i glazbe.

Slajd 3. Mnogo izreka i izričaja ušlo je iz Biblije u naš govor i obogatilo naše živote (pokazujem izreke).

Slajd 4, 5 Brojni su književnici nadahnuće za svoja djela pronašli u Bibliji. Prisutni su mnogi biblijski likovi. Teme su: bratska nesloga, misterij smrti, ljudska patnja, pobuna čovjeka i sl. posebno mjesto zauzima osoba Isusa Krista. (Interpretativno čitam ulomak iz pjesme Mojsije Silvija Strahimira Kranjčevića).

Slajd 6-8. Mnogi su umjetnici slikali biblijske motive. Spomenimo samo neke: Michelangelo, Leonardo da Vinci, Tizian, Rembrandt, Marc Chagal i brojni drugi.

Slajd 9. Kipari su također stvarali djela nadahnutu Biblijom. Jedan od najpoznatijih kipara je već spomenuti Michelangelo, koji je isklesao neke od najljepših skulptura, kao što su: David, Mojsije i Pieta. Najpoznatiji hrvatski kipar Ivan Meštrović također je slikao biblijske prizore, kao što su Mojsije, Jakovljevi zdenac, Isus sa djecom, Napastvovanje, Raspelo.

Slajd 10, 11. Biblijske motive pokušali su notama izraziti mnogi glazbeni umjetnici: Bach, Mozart, Beethoven i dr. Mnogi su skladali i mise, a među čestim glazbenim motivima je i molitva Zdravomarija (Ave Maria) U Hrvatskoj najstariji glazbeni zapis je Tužaljka Jeremije proroka, čuva se u Dominikanskom samostanu u Dubrovniku. U udžbeniku na str. 132 imamo riječi pjesme Rivers Of Babylon

Slajd 12. U današnje moderno vrijeme možemo se susresti i s filmovima koji nam, osim o Isusovu životu, govore i o drugim biblijskim likovima (Noi, Abrahamu, Mojsiju i dr.). Gledamo isječak iz filma Pasija, Mela Gibsona – Isus u Getsemanskom vrtu moli.

5. SINTEZA

Biblija je bila nadahnuće mnogim umjetnicima:

Otvarajući prozorčice „Biblije“ na plakatu, otkrit ćemo koje vrste umjetničkih djela su izišle iz stranica Biblije

1. Književnost
2. Slikarstvo
3. Kiparstvo
4. Glazba
5. Film

Prilog 1)

6. AKTUALIZACIJA

Svaka skupina dobiti će radni materijal (omotnicu u kojoj je opisan zadatak)
Za rad će biti dovoljno 12-15 minuta, a nakon toga slijedi izvješće po skupinama.

Prilog 2)

7. MOLITVENO – MEDITATIVNI ZAVRŠETAK

Mediativno slušanje pjesme „Na babilonskim obalama“

<http://www.youtube.com/watch?v=s0yL2HWWW2g>

ili

http://www.youtube.com/watch?v=rFdNX0v_0Vo

ili

izvorni oblik pjesme koju izvodi skupina Bony M

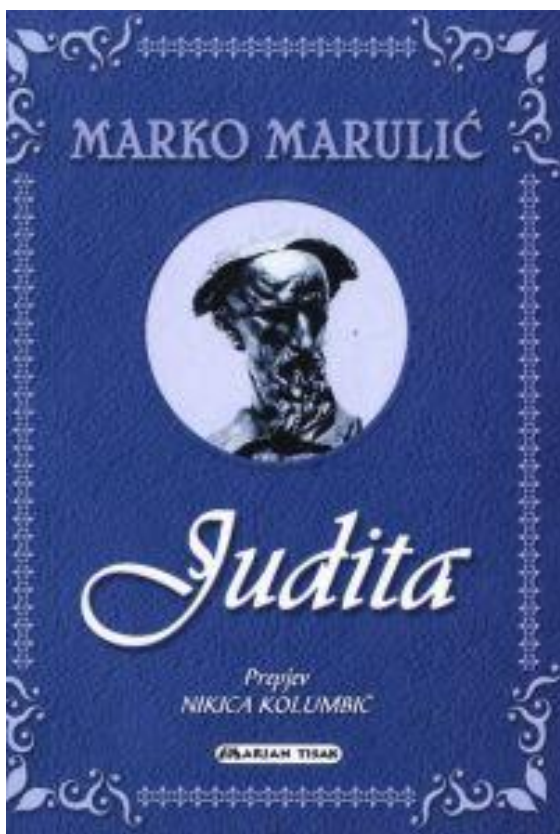
<http://www.youtube.com/watch?v=fGyfxOCYvtM>

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog 1)

1. Marko Marulić - Judita

2. Leonardo da Vinci - Posljednja večera

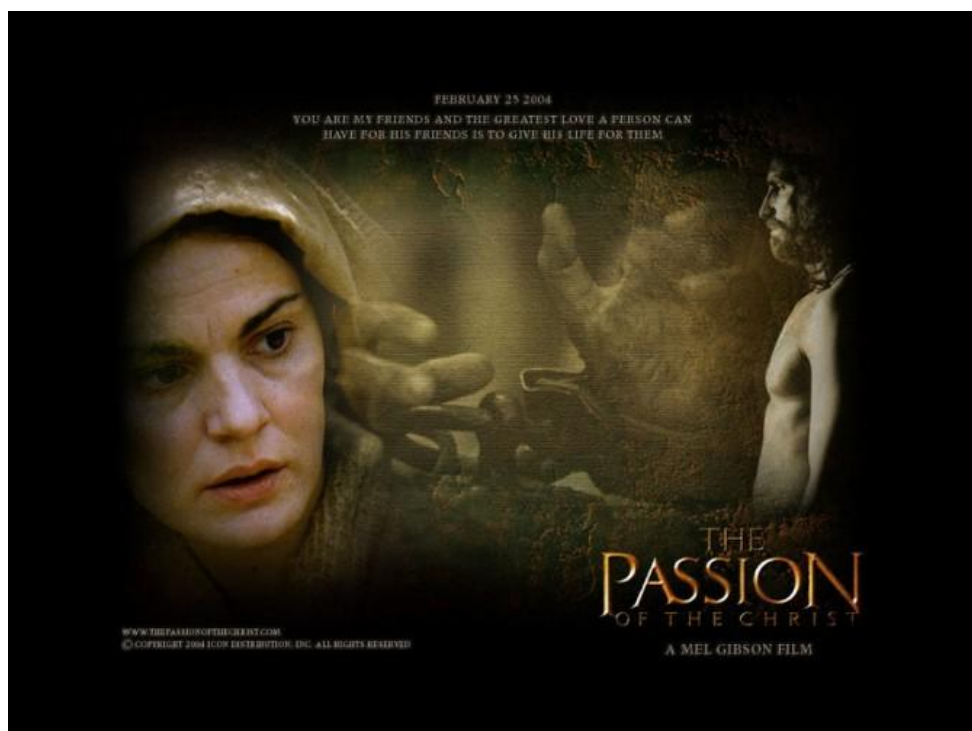
3. Michelangelo - Pieta

4. Ave Maria

5. Pasija - Mel Gibson

Prilog 2)

a) SLIKARI

Pročitajte izvještaj o stvaranju iz knjige Postanka
Koristeći tempere prstima oslikajte „1. dan stvaranja“

Prvi izvještaj o stvaranju

U početku stvori Bog nebo i zemlju. ²Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i duh Božji lebdio je nad vodama.

³I reče Bog: »Neka bude svjetlost!« I bi svjetlost. ⁴I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. ⁵Svjetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć. Tako bude večer, pa jutro – dan prvi.

Post 1,1-5

b) KIPARI

Pročitajte postaje Križnoga puta. Odaberite onu koja vas je najviše dojmila te načinite skulpturu od glinamola

1. Isusa osuđuju na smrt
2. Isus prima na se križ
3. Isus pada prvi put pod križem
4. Isus susreće svoju svetu Majku
5. Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ
6. Veronika pruža Isusu rubac.
7. Isus pada drugi put pod križem
8. Isus tješi Jeruzalemske žene
9. Isus pada treći put pod križem
10. Isusa svlače
11. Isusa pribijaju na križ
12. Isus umire na križu
13. Isusa skidaju s križa
14. Isusa polažu u grob

c) PJESNICI

Pročitajte biblijski događaj koji govori o prijelazu izraelskog naroda preko Crvenog mora.

Zamislite da ste sudjelovali u tom za Izraelce povijesnom događaju.

Napišite pjesmu zahvale Jahvi na čudesnom izbavljenju.

Prijelaz preko Crvenoga mora

»Zašto zapomažete prema meni?« – reče Jahve Mojsiju. »Reci Izraelcima da krenu na put.¹⁶ A ti podigni svoj štap, ispruži svoju ruku nad morem i razdijeli ga nadvoje da Izraelci mogu proći posred mora po suhu.¹⁷ Ja ću otvrdnuti srce Egipćana, i oni će poći za njima, a ja ću se onda proslaviti nad faraonom i njegovim ratnicima, njegovim kolima i konjanicima.¹⁸ Neka znaju Egipćani da sam ja Jahve kad se proslavim nad faraonom, njegovim kolima i njegovim konjanicima.«

¹⁹Andeo Božji, koji je išao na čelu izraelskih četa, promijeni mjesto i stupi im za leđa. A i stup od oblaka pomakne se ispred njih i stade im za leđa.²⁰ Smjesti se između vojske egipatske i vojske izraelske te postade onima oblak taman, a ovima rasvjetljivaše noć te tako ne mogoše jedni drugima prići cijele noći.²¹ Mojsije je držao ruku ispruženu nad morem dok je Jahve svu noć na stranu valjao vode jakim istočnim vjetrom i more posušio. Kad su se vode razdvojile,²² Izraelci siđoše u more na osušeno dno, a vode stajahu kao bedem njima nadesno i nalijevo.²³ Egipćani: svi faraonovi konji, kola i konjanici, nagnu za njima u more, u potjeru.²⁴ Za jutarnje straže pogleda Jahve iz stupa od ognja i oblaka na egipatsku vojsku i u njoj stvori zbrku.²⁵ Zakoči točkove njihovih kola da su se jedva naprijed micali. »Bježimo od Izraelaca!« – poviču Egipćani, »jer Jahve se za njih bori protiv Egipćana!« Tada će Jahve Mojsiju:²⁶ »Pruži ruku nad more da se vode vrate na Egipćane, na njihova kola i konjanike.«²⁷ Mojsije pruži ruku nad more i u cik zore more se vrati u svoje korito. Kako su Egipćani, bježeći, jurili prema moru, Jahve ih strmoglavi usred voda.²⁸ Tako vode, slijevajući se natrag, potope kola, konjanike i svu vojsku faraonovu koja bijaše pošla u potjeru za Izraelcima – u more. I ne ostade od njih ni jedan jedini.²⁹ A Izraelci išli suhim posred mora, vode im stale kao zid zdesna i slijeva.³⁰ Tako Jahve u onaj dan izbavi Izraela iz šaka egipatskih, i vidje Izrael pomorene Egipćane na morskome žalu.³¹ Osvjedoči se Izrael i o silnoj moći koju Jahve pokaza nad Egipćanima. Narod se poboja Jahve i povjerova Jahvi i njegovu sluzi Mojsiju.

d) GLAZBENICI

Reperskim stilom, uz glazbu 2pac – Ghetto Gospel izrepajte Djela milosrđa koristeći priloženi tekst i zvečke načinjene od plastičnih bočica punjenih rižom.

https://www.youtube.com/watch?v=n3_J-mlUtbo

- GLADNA NAHRANITI
- ŽEDNA NAPOJITI
- SIROMAHA ODJENUTI
- PUTNIKA PRIMITI
- BOLESNA POHODITI
- ZAROBLJENIKE POMAGATI
- MRTVE POKOPATI

- DVOUMNA SAVJETOVAT
- NEUKA POUČITI
- GREŠNIKA POKARATI
- ŽALOSNA UTJEŠITI
- UVREDU OPROSTITI
- NEPRAVDU PODNOSITI
- ZA ŽIVE I MRTVE BOGA MOLITI

e) GLUMCI

Pročitajte novozavjetni tekst o slijepom Bartimeju

Podijelite uloge te načinite malu predstavu.

Jerihonski slijepac Bartimej

Dođu tako u Jerihon. Kad je Isus s učenicima i sa silnim mnoštvom izlazio iz Jerihona, kraj puta je sjedio slijepi prosjak Bartimej, sin Timejev.⁷ Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, stane vikati: »Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se!«⁴⁸ Mnogi ga ušutkivahu, ali on još jače vikaše: »Sine Davidov, smiluj mi se!«⁴⁹ Isus se zaustavi i reče: »Pozovite ga!« I pozovu slijepca sokoleći ga: »Ustani! Zove te!«⁵⁰ On baci sa sebe ogrtač, skoči i dođe Isusu.⁵¹ Isus ga upita: »Što hoćeš da ti učinim?« Slijepac mu reče: »Učitelju moj, da progledam.«⁵² Isus će mu: »Idi, vjera te tvoja spasila!« I on odmah progleda i uputi se za njim.